

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
11/4235

Vår ref.
11/2768- AKH

Dato
12.12.2011

Høringsnotat – tiltak for å forebygge og avdekke misbruk av velferdsordninger

Vi viser til Arbeidsdepartementets (AD) brev av 12.09.2011 om forslaget til endringer i folketrygdloven for å forebygge og avdekke misbruk av velferdsordninger som forvaltes av Helsedirektoratet og NAV. Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) har merknader til forslag til endringer i folketrygdloven §§ 21-4 og 21-4 d.

FAD deler ADs oppfatning om at det foreligger tungtveiende samfunnsmessige behov for å forhindre misbruk av våre velferdsordninger. Det bør derfor være adgang til å innhente relevante opplysninger fra andre offentlige myndigheter. En slik adgang eksisterer allerede i gjeldende regelverk, men er i dag begrenset til å gjelde konkrete enkeltsaker.

FAD vil hovedsakelig kommentere utfordringer for ivaretagelse av personvern knyttet til to av lovforslagene som utvider adgangen til å innhente personopplysninger for henholdsvis Helsedirektoratet og NAV. Det ene forslaget gjelder adgangen etter § 21-4, 1 ledd til å innhente opplysninger om tredjeperson, dvs. en person som ikke selv søker eller mottar en ytelse. Det andre forslaget gjelder adgangen til registerkontroll ved tilgang til andre offentlige myndigheters registre, herunder adgang til opplysninger om tredjeperson jf. § 21-4 d.

Vi ser at forslagene om adgang til å innhente personopplysninger om tredjeperson og registerkontroll vil kunne gi nyttig informasjon for NAV på en mer effektiv måte. Hensynet til effektivitet må veies opp mot ivaretagelse av rettssikkerhet og personvern for de registrerte. Dette er sentrale forvaltningsrettslige skranker for inngrep i enkeltindividets friheter og rettigheter og må etter vår oppfatning tillegges større vekt enn det som går fram av høringsnotatet.

Vi mener at slik tilgang til personopplysninger må reguleres og presiseres nærmere i hjemmelsloven. Lovforslagene i §§ 21-4, 1 ledd og 21-4 d, er for generelt utformet til å utgjøre et tilstrekkelig rettslig grunnlag til å forplikte andre offentlige myndigheter og private til å utlevere personopplysninger om tredjepersoner.

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Nancy Zheng Ma
22 24 48 51
akh@fad.dep.no

Tilsvarende betraktning gjelder utkastet til § 21-4 d, om NAVs adgang til registerkontroll og direkte elektronisk tilgang til andre offentlige myndigheters registre. Utkastet til bestemmelse hjemler en generell tilgang til andre offentlige virksomheters registre, og favner dermed for vidt til å kunne pålegge den enkelte myndighet å tilrettelegge sine registre i samsvar med lovforslaget. Lovforslagets formålmessige avgrensning av hvilke opplysninger som anses relevante gir også mangelfull veiledning for de registrerte og de myndigheter som skal stille sine registre til disposisjon for NAV.

Med utgangspunkt i formålet med tiltakene vil vi anta at det er hensiktsmessig å se dem i sammenheng med tilsvarende regulering for politi- og påtalemyndighetens etterforskning og straffesaksbehandling.

Med hilsen

Anne Birgit Grasdahl (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver